

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: OHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: OHelsea 3-3878

NO. 241. — ŠTEV. 241.

NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 14, 1933. — SOBOTA, 14. OKTOBRA 1933

VOLUME XII. — LETNIK XII

ADMINISTRACIJA NRA JE ZADOVOLJNA Z USPEHI

DELAVSTVO PO DETROITSKIH TOVARNAH SE Z VSO VNEMO PRIPRAVLJA NA STAVKO

Vlada namerava zgraditi veliko število hiš za nezaposlene. — Tri milijone delodajalcev bo pokazalo, kako so njihova podjetja napredovala. Delavci v tovarnah za automobile bodo zahtevali 25 odstotno povznesanje plač. — Fordovi štrajkarji se vračajo na delo.

WASHINGTON, D. C., 13. oktobra. — Jutri bo odgovorilo tri milijone ameriških delodajalcev, kako je njihovo podjetje napredovalo in koliko novih delavcev so zaposlili, odkar so uveljavljene določbe administracije za obnovo ameriškega gospodarstva. Pole s tozadevnimi vprašanji so bile že razposlane.

Administrator Hugh S. Johnson je mnenja, da je dobilo izza meseca marca najmanj tri milijone nezaposlenih delo. Natančnega števila pa seveda zaenkrat še ni mogoče dognati.

Razsodiščna oblast, kateri načeljuje senator Wagner, razmišlja, kaj bi bilo treba ukreniti proti premočnim baronom v zapadnem delu države Kentucky, ki se niso hoteli podvreči zaslišanju glede diferenc, ki vladajo med njimi in njihovimi delavci.

Stavkajoči izdelovalci orodja v Detroitu skušajo pregovoriti ostale delavce po avtomobilskih tovarnah, da bi se jim pridružili. Nevarnost splošne stavke je tako velika, da je najbrž ne bo mogoče odvrti.

Delavci po tovarnah za automobile bodo zahtevali petindvajsetodstotno povišanje plače in štiri deset ur dela na teden.

V Chester, Pa., kjer je že par tednov štrajk pri Ford Motor Company, se je vrnilo kakih šeststo delavcev na delo.

V Ridgeway, Pa., je ogenj uničil poslopje Northwestern Mining & Exchange Co. Povzročena škoda znaša trideset tisoč dolarjev. Ogenj je bil najbrž podtaknjen.

V bližini Scranton, Pa., kjer štrajkajo kopači trdega premoga, sta se završili dve bombni eksploziji.

V Birmingham, Ala., je bilo mogoče odvrti štrajk v dveh rovih, dočim je v drugih dveh zaštrajkalo nad tisoč delavcev.

V San Francisco so se stavkajoči ribiči vrnili na delo. Vlada si na vse mogoče načine prizadeva uravnati štrajk 12,000 delavcev, ki so pustili delo v bombažnih nasadih. Če bo stavka teh ljudi še kaj časa trajala, bo letošnji pridelek bombaža močno ogrožen.

V Los Angeles mora policija ščititi stavkokaze, ki delajo v tovarnah za ženske obleke.

Stavkarji zahtevajo predvsem priznanje unije.

V Harrisburg, Ill., je bilo včeraj aretiranih deset premogarjev, katere bodo oblasti obtožile umora. V nemirih, ki so se završili prejšnji teden, je bila ena oseba mrtva, sedem pa težko poškodovanih.

V Sullivan, Ind., se izza časa, ko je državna milica prevzela kontrolo nad okrajem, niso završili nikaki nemiri.

WASHINGTON, D. C., 13. oktobra. — V neki dolini v gorah West Virginije bo notranji tajnik lckes napravil prvi poskus v gibanju "nazaj na deželo", ko bo na ozemlju 1100 akrov naselil 200 brezposelnih majnerjev z njihovimi družinami, ki bodo delali v tovarni, katero bo zgradil poštni department. Obenem pa bo tudi vsaka družina pri hiši obdelovala dva do štiri akre vrta pri hiši.

Notranji tajnik pravi, da hoče s tem poskusiti, ako je mogoče razredčiti industrijska središča. Te-

Japonska hoče zavladati svetu

AMERIKA BO DOBILA "HUDIČEV OTOK"

Otok Alcatraz v San Francisco bo kaznilnica za najnevarnejše zločince. — Meščani v San Francisco se temu upirajo.

Washington, D. C., 13. oktobra. Generalni pravdnik Homer S. Cummings je objavil, da je za ameriški "Hudičev otok" izbral otok Alcatraz v San Francisco zalivu, kjer bo nastanjenih 600 ameriških najnevarnejših zločincev, ki se nahajajo v rokah zvezne oblasti.

Cummings je rekel, da hoče za te zločince imeti kaznilnico, iz katere ni mogoče pobegniti. Otok Alcatraz se nahaja sredi Golden Gate (zlata vrata) in eno miljo od obrežja, od katerega ga ločijo deroče brzine.

V to kaznilnico, ki je do sedaj bilo vojaška kaznilnica, bodo poslani zločinci, ki ne kažejo nikakega znamenja za poplavljanje. Kot prvi bodo tja poslani Harvey Bailey, ki je že večkrat pobegnil iz ječe, George Kelly, katerega sta bila obsojena na do smrti, ne ječo zaradi odvedbe milijonarja Charlesa Unschela, in drugi.

San Francisco, Cal., 13. oktobra. — Tako, kot je prišla vest, da je zvezni generalni pravdnik Cummings izbral otok Alcatraz v "Zlatih vratih" za ameriški "Hudičev otok", so meščani v San Francisco dvignili oster protest in so zato sklicali veliko zborovanje.

Protestu se je pridružil tudi državni pravdnik Mathew Brady, ki je rekel:

"Nikdar nismo imeli zločincev in jih tudi ne maramo sedaj, če tudi bodo varno zaprti. Za zločince, naj bodo prosti ali pa v ječi, vedno hodijo temne senice, katerih ne maramo".

Voda okoli otoka je globoka 20 do 80 čevljev in je zelo deroča. Mnogo plavčev je že poskušalo preplavati ozino med obrežjem in otokom, pa do sedaj se je samo enemu še posrečilo.

Vojaška kaznilnica ima 600 celic. Sedaj je v nji zaprtih 221 vojakov.

JAPONCI POBILI 300 ROPARJEV

Tokio, Japonska, 13. oktobra. List "Asahi" pravi, da je bilo japonsko vojaštvo blizu Činhsi v Mandžuriji v vročem boju s kitajskimi roparji, katerih je bilo 300 ubitih. Ubitih je bilo tudi 16 Japoncev.

Poročilo pravi, da so Japonci zadeli na 1000 roparjev. Povelj-

NAZIJCISO NAPADLI TRI AMERIKANKE

Ameriška vlada bo odločno nastopila proti divljanju nazijcev. — Več držav je že protestiralo.

Berlin, Nemčija, 13. oktobra. Poleg Združenih držav se pripravljajo še tri druge države, da protestirajo pri nemški vladi proti nazijskim napadom na njihove državljane. Ameriški generalni konzul George S. Messersmith je objavil imenik 27 Amerikancev, katere so napadli nazijci.

Iz tega imenika je razvidno, da so nazijci nadlegovali tudi tri Amerikanke več drugih pa je bilo navzočih, ko so bili napadeni njihovi možje.

Mrs. Max Schussler je morala goli stati pred skupino nazijcev, ki so vdrli v Berlin v njeno stanovanje in so grozili njenemu možu z revolverjem ter ga prisilili, da je podpisal neko listino.

Ameriški poslanik Dodd je prejel od državnega tajnika naročilo, da naj vpraša nemško vlado, kakšne korake je napravila glede kazni za dosedanje nazijske napade na Amerikance. Sliha navodila so prejeli od svojih vlad angleški, španski in holandski poslaniki.

Poprej pa so že v sličnih slučajih protestirale države: Švica, Poljska, Rusija, Avstrija in Čehoslovaška. Na vse proteste se je do sedaj nemška vlada samo opravičila, toda napadalcev ni kaznovala, kakor je vsakikrat obljubila.

PROTIVNOJA POGODBA LATINSKIH DRŽAV

Rio de Janeiro, Brazilija, 12. oktobra. — Značilen korak k miru je bil dosežen, ko je šest južnoameriških držav podpisalo protivnojo pogodbo. K tej pogodbi bodo najbrže pristopile še druge latinske države.

To pogodbo so podpisale države: Argentina, Brazilija, Čile, Paragvaj, Mehika in Urugvaj.

Po tej pogodbi države obsojajo napadalno vojno in so se zavzele, da ne priznajo s silo pridobljenega ozemlja. Ako med katerimi izmed teh držav nastane kak spor, bodo ostale države skušale spor poravnati.

Da je tudi Paragvaj, ki se nahaja v krvavi vojni z Bolivijo zaradi Gran Choco okraja, podpisal protivnojo pogodbo, je dokaz, da je še vedno upanje, da bo prišlo do miru med obema državama.

nik japonskih čet, poročnik Ito, je bil v boju ubit. Japonci so dobili ojačenje iz Činčova in roparji so bili poginili v beg

kom depresije je bila razvidna velika napaka in škoda, ko so ljudje silili v mesta.

Zvezna vlada bo na tej zemlji zgradila hiše, ki bodo veljale po \$2000 in bo vsaka imela velik vrt. Delavci bodo mnogo svojih potrebščin pridelali na vrtovih in poleg tega delali v tovarni, kjer bodo izdelovali razne potrebščine poštnega urada. Za izvršitev tega načrta bo vlada vzela iz sklada za javna dela \$25,000,000.

DOLLFUSS JE POVELJNIK DOMOBANCEV

Dollfuss je ojačil svoje stališče. — Stahremberg se mu je pridružil. Avstrija bo preganjala nasprotnike.

Dunaj, Avstrija, 13. oktobra. Kanceler Dollfuss je ojačil svoje stališče s tem, da je prevzel vrhovno poveljstvo nad domobranci. To se je zgodilo, ko so bili fašisti, ki so nasprotni nazijcem, s svojim poveljnikom princem Ernstom Ruediger Stahrembergom pristopili k patriotski fronti, katere vodja je dr. Dollfuss.

V priznanje njegove visoke stopnje pri domobranci, je Dollfuss imenoval prince Stahremberga za podnačelnika patriotske fronte in za kancelerjevega namestnika v vseh zadevah domobrancev. S tem je Stahremberg podrejen kancelerju Dollfussu in mu je onemogočeno zaiti v pretiran radikalizem, kar bi škodovalo Dollfussuovi zmerni politiki.

Ker je patriotska stranka del avstrijske države, so domobranci dobili značaj poluradne organizacije, katero kontrolira kabinet. V službi stavlje je ta fronta na kancelerjevo povelje takoj mobilizirana in nje člani prevzamejo pri delu mesta štrajkarjev.

Ako bi se pri Stahrembergu lotil kakega podjetja, ki bi bilo nasprotno vladi, bi njegovo delo takoj vstavil, ker je poveljnik avstrijske armade, policije in orožništva, kakor tudi poveljnik domobrancev.

Dunaj, Avstrija, 13. oktobra. Podkanceler Emil Fey, ki je poveljnik avstrijske oborožene sile, in kanceler Dollfuss sta se dogovorila, da objavita odredbo, po kateri bodo vsi "nezaželeni" v Avstriji internirani, in bodo prisiljeni, da sami plačajo za prehrano in stanovanje, dokler bodo zaprti. Ta odredba je veljavna za eno leto.

Dollfuss je prevzel poveljstvo nad domobranci, da more nastopiti proti socialističnim demonstracijam, ker socialisti nasprotujejo fašistovski diktaturi.

Domobranska organizacija je zadnje čase postala zelo močna, ker je bilo v njej na tisoče monarhistov, ki so prinesli mnogo orožja, zlasti mnogo strojnih pušk in čelade.

ANGLIJA MORA PLAČATI DOLG

Washington, D. C., 12. oktobra. Državni department je obvestil angleško komisijo za pogajanja o vojnem dolgu, da mora Anglija 15. decembra plačati po dosedanjih pogojih.

Načelnik angleške komisije Sir Frederick Leith-Ross je bil obveščen, da Združene države pred 15. decembrom ne dovolijo nikake premembe glede odplačila angleškega vojnega dolga. 15. decembra bo morala Anglija plačati \$185,000,000.

Ameriška vlada ne pričakuje, da bo omenjenega dne prejela celi znesek, toda bo zato preostali znesek smatrala za dodatni angleški dolg.

Predsednik Roosevelt se drži tega stališča, ker more le kongres premeniti pogoje glede odplačila dolga.

NAJPREJ NAMERAVA PODJARMITI NARODE NA DALJNEM IZTOKU

LONDON, Anglija, 13. oktobra. — Japonska ima namen podjarmiti narode na vzhodu in si bo skušala osvojiti svet z bajonetom. — Japonsko obdolžujem, da dela na vse kriplje za vojno.

G. B. SHAW O HITLERJU

Znani irski dramatik se popolnoma strinja s Hitlerjem. — Njegovo mnenje glede Nemčije.

London, Anglija, 13. oktobra. Irski dramatik George Bernard Shaw je zelo oživil čajanko pisateljev s svojim govorom, tekem katerega je rekel:

"Hitler ima popolnoma prav — popolnoma prav ima na celi črti". V svojem nadaljnjem govoru je primerjal japonski patriotizem z nemškim.

"Japonska", — je rekel Shaw, "ima ljudsko množico, ki veruje, da spada v bojno družino v namenu, da vlada ostalemu svetu. Vsakdo na Daljnem Istoku misli, da je treba Japonski samo stegniti roko, da vzame Hongkong in Singapur. Japonska bi tudi Ameriki vzela Havajske otoke, ako bi Amerika pustila.

"Vzhod je vzhod, in zapad je zapad, pravimo. V resnici pa nismo: zapad je zapad in k njemu spada vzhod".

Glede Nemčije je rekel Shaw:

"Vsa Hitlerjeva tajnost je bila, da je pri pogledu na versailsko mirovno pogodbo spoznal, da so jo drugi narodi oropali. Hitler je našel, da je v Nemčiji popolna odločnost, da je mogoče ustaviti to ropanje. Hoče se tudi rešiti drame, literature, umetnosti in živov in Nemci ne dajo za to nič ter smatrajo vse za malenkost. Zahtevajo samo popolno enakopravnost z vsakim drugim narodom".

REVOLUCIJA V SIAMU

Kraljevi princ je z vojsko na poti proti glavnemu mestu. — Uporniki so bili baje odbiti.

Bangkok, Siam, 13. oktobra. — Princ Bavaradej, ki je član kraljeve roduvine in je bil obrambni minister Sijama, koraka na čelu armade proti Bangkoku. Zavzel je že letališče Donmaung, kjer je glavni stan zračne službe v deželi. V vstaji so se mu pridružile vse čete dežele.

Vsled tega upora je prekinjena vsa brzojavna zveza in železniški promet. Razglašeno je obsedno stanje in časopisje je pod strogo cenzuro.

Boji so se pričeli v četrtek popoldne v vojašnici nekega predmestja.

Vlada je brez odlašanja naznanila, da bo vstajo zadušila in bo zopet postavila red in mir. Inozemska poslanstva so bila obveščena da so inozemci v mestu na varnem.

Kralj in kraljica, ki se nahaja-

Tako izjavlja prof. T. O'Conroy, ki živi na Japonskem že 15 let, v svoji knjigi "Japonska nevarnost".

O'Conroy pravi, da je prvi cilj Japonske osvojitve Havajskih in Filipinskih otokov, da bo imela nadvlado nad Pacifikom. Ogrožala pa bo tudi Rusijo in Anglijo.

O'Conroy trdi, da je Japonska določila bivše nemške otoke, katere je Liga narodov po vojni izročila pod japonsko nadoblast, za mornariško postajo za obrambo proti Angliji in za napad na Združene države.

O'Conroy, ki je bil prej profesor Kelo vseučilišča v Tokio, se je poročil z Japonsko in je bil v ozki zvezi z japonskim zunanjim ministrom. Dalje piše O'Conroy:

"Oči Japonske so obrnjene na Siam, Šanghaj, Singapur, Malajske otoke, Burmo, Indijo, Hong Kong, Havajsko otočje, Novo Zelandijo, Indo-Čino, na vso Azijo in vzhodno Rusijo.

"Na Kitajskem namenoma vstvarja zmešnjave s konečnim ciljem osamosvojitve. Japonska utrjuje otoke, nad katerimi ji je dala nadvlado Liga narodov, ter je od tam v stanju napasti angleško brodogradnjo, ki bi branilo Malajske otoke, in ameriško brodogradnjo, ki bi varovalo Filipinske otoke".

Moskva, Rusija, 13. oktobra. Zelo napeti diplomatski odnosi med Rusijo in Japonsko so dosegli točko, ko morejo biti nenadoma prekinjeni.

Silno so se poslabšali vsled vesti iz Harabovska v Sibiriji, da sta bila v Mančukuo zopet aretirana dva ruska železniška uradnika kitajske vzhodne železnice.

Mančukuo vlada bo odstranila enega ruskega uradnika za drugim in bo sama prevzela popolno upravo železnice.

Tokio, Japonska, 13. oktobra. Japonska vlada zanikuje vesti, da je bilo zaradi rusko-japonskih odnosov poslanih več japonskih polkov v Mandžurijo.

LINCANJE ČRNCA

Labadieville, La., 13. oktobra. Nekaj meščanov je ponoči s silo odvedlo iz ječe mladega črnca Freda Moore, ki je bil pod obdolžbo, da je umoril 15-letno Louisiano La Rosa. Obesili so ga pod mostom čez reko Bayou La Fourche.

ta v Huahinu, sta izrazila svoje obžalovanje, da se je kraljevi prime dvignil proti sedanji vladi.

London, Anglija, 13. oktobra. Oborožene straže so bile postavljene v Bangkoku okoli inozemskih bank in poslaništve in razglašeno je bilo obsedno stanje.

Kralj Prajadhipok se s kraljico nahaja v Rambalu, ob malajski meji, osem milj od glavnega mesta. Uporne čete so namernavale korakati v Bangkok, toda vladi zveste čete so jih odbile.

V Siamu je bila leta 1932 revolucija, ki je trajala en dan. V aprilu letošnjega leta je bilo nekaj nemirov, ko je bil razpuščen državni zbor.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank H. East, President

L. Benedek, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

in celo leto v celni in Ameriki in	in New York za celo leto	\$7.00
Kanado	za pol leta	\$3.50
in pol leta	in Ameriki za celo leto	\$7.00
in štiri leta	in pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$4.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" ima v lasti dan izdajati nedelje in praznike.
Dopisi brez podpisa in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti
prijeti po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se
nam tudi prejme bivalno naznanilo, da hitreje najdemo naslova.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878.

SE ENKRAT ROCKEFELLER

Kot smo že zadnjič omenili, je mladi Rockefeller prejel
dobrimi petnajstimi leti daroval na milijone in milijone
dolarjev suhaškim silam, ki so uveljavile prohibicijo v
Združenih državah.

Svojega uspeha se je veselil par let, pozneje je začel
dvomiti nad njim, lani je pa javno priznal, da je s svojimi
milijoni ustrelil velikega kozla.

Ker ni sedaj nobenega živoma več, da bo ameriški pro-
hibiciji še pred koncem tekočega leta najbrž za vselej od-
klenkalo, je začel Rockefeller delati načrte ter priporočati
javnosti in oblastim, kako in po čem naj bo alkoholna pi-
jača naprodaj.

V to svrhu je imenovala celo nekako "komisijo", ki naj
izmeri povprečnemu ameriškemu pivcu želodec in naj iz-
računa, kakšnih dohodkov se mora nadati zvezna zaklad-
nica od prodaje alkoholnih pijač.

Za Rockefellerjeve priporočila se ne briga noben pa-
meten človek.

Ker se je čisto, kar je pred petnajstimi leti priporočal,
tako kilavo obneslo, je narod izgubil vero v vse njegove
tozadavne nasvete.

MALI VZROKI — VELIKE POSLEDICE

Kako malenkostne vzroke imajo včas pomembni po-
litični dogodki, je skušal nazorno pokazati Herbert Wells,
avtor znane svetovne zgodovine, preroških romanov in
poljudnih znanstvenih razprav.

Wells vidi v svoji bujni domišljiji sledeče:

— Vojno bo leta 1940 nehoti povzročil neki poljski
trgovski potnik židovske veroizpovedi. Ko je v naglici za-
ključil popotno kosilo v vozu III. razreda, je občutil ne-
prilike, ker mu je običajna pomarančna koščica na dlesni
pod umetnim zobovjem. V sled tega se je nagnil skozi okno,
na široko odprl usta in pričel krotiti uporno čeljust. Po-
gled na njegov spačeni obraz ni bil nikakor lep. A kljub
temu nikakor ni slutil, da bo sprožil vojno, ki bo popla-
vila s plameni in krvjo vseh pet celin zemeljske oble. Zgo-
dilo se je pa, da je stal v istem trenutku na peronu istega
obmejnega kolodvora Hitlerjev milnik v popolni opre-
mi s kljukastim križcem na rokavu rjave srajce. Domne-
val je, da se mu žid nalašč pači v obraz, pograbil je re-
volver in žida ustrelil. Tako se je pričela svetovna vojna
leta 1940. Poljska je namreč zahtevala zadoščenje za umor,
Francija je posegla vmes, z Nemčijo je potegnila Italija
in...

To je dobro izmišljen primer o malih vzrokih in velikih
posledicah, ki jih je polna svetovna zgodovina.

BREZ KOMENTARJA

V starokrajških poročilih o strahoviti povodnji čit-
tamo tudi tole:

— V noči od sobote do nedelje, ko je voda dosegla
svoj višek in ko se je slišalo obupno klicanje napomoč iz
sosednjih vasi ter je še nima živina spuščala obupne gla-
sove, ko jo je voda zalivala — takrat se je vršila v neki
vaški gostilni zabavna prireditve.

— Ubogi ljudje so reševali, kar se je rešiti dalo, in
klicali na pomoč, v omenjeni gostilni so pa plesali, pili
in peli do zgodnjega nedeljskega jutra.

VOLITVE SO PRED DURMI

Prvi tork po prvem ponedelj-
ku v novembru se vsako leto vr-
šijo volitve. Vsaka štiri leta so
predsedniške volitve. Vsaki dve
leti imamo kongresne volitve in
v letih vmes utegnemo imeti ob-
činske ali državne volitve, ki pa
se lahko tudi vršijo istočasno z
drugimi volitvami. Tako so volit-
ve, ki se bodo letos vršile, več
ali manj krajevnega značaja. Se-
veda imajo neke jako važne po-
mene, ali v splošnem letošnje volit-
ve so podrejenega pomena. Kar-
kor se že pravi v ameriški poli-
tični govorici, je to leto "off
year". Splošnega vsenarnodnega po-
mena so splošne volitve za odpr-
vo prohibicije, ki se bodo volilne-
ga dne vršile v nekaterih drža-
vah. Prav gotovo je pričakovati,
da te države bodo volilnega dne
prekoračile predpisano število 36
držav, ki morajo odobriti 21.
amendment (prohibicija) bo spa-
dala v zgodovino.

V splošnem pa bo šlo za občin-
ske volitve. Mesta New York, Bos-
ton, Detroit, Seattle, Toledo,
Buffalo, Newark in druga izvoli-
jo župane (mayors) in občinske
zastopnike. Stotine manjših mest
in okrajev izvoli svoje zastopni-
ke.

Pomembno je, da letošnje volit-
ve prihajajo ob času, ko se zdi,
da so občinske uprave v mnogih
mestih na robu propada. Dolga
depresija, iz katere se dežela še le
sedaj izpodkopa, je doprinesla
polažaj, ko ogromne vsote nepla-
čanih davkov in občinski dolgovi
pretijo mnogim mestnim bankrot.
Mnoga mesta so zaostala s plača-
mi svojih uradnikov, šolsko leto
je bilo skrajšano in razne potreb-
ne občinske službe so ovirane ra-
di pomanjkanja sredstev. Mesto
Philadelphia, na primer, je bilo
primorano začasno ustavljati pla-
če. Chicago je bil že mnogo mese-
cev brez sredstev, učitelji niso bi-
li plačani že dolgo, kakor tudi ne
mnogi občinski uradniki. New
York, velika in bogata metropola
novega sveta, je v takem stanju
da je odvisna od dobrohotnosti
bank, ki so pa izjavile, da finan-
ni položaji mesta je tak, da bo kre-
dit mesta kmalu izrpan. In kar se
dogaja v treh največjih mestih
dežele, se primerno ponavlja v
vseh krajevnih upravah, od večjih
mest do malo obljedenih pode-
želskih naselbin.

Depresija je ostro znižala ob-
činske prihode, zlasti vsled tega,
ker so mnogi zaostali s plačevan-
jem davkov. Istočasno pa je tež-
ki gospodarski položaj ogromno
povečal potrebo občinskih stroš-
kov za podporo brezposelnim, za
javne gradnje, bolnišnice, otroško
oskrbo itd. V škrtepih med zniža-
nimi dohodki na eni strani in po-
večanimi stroški na drugi strani
so si občine pomagale iz zagate
z izposojevanjem denarja, kar na
vse zadnje le spravlja v še večje
zagate, in ponosna mesta so mo-
rala občutiti ponižanje s strani
bankirjev, ki so izrazili dvom gle-
de njihovega kredita.

Vrhu tega so prišla na dan sen-
zacionalna razodevanja s strani
legislativnih preiskovalnih odbo-
rov, meščanskih združenj in ča-
sopisov in obtožbe proti nesposob-
nosti in potratnosti v mnogih več-
jih in manjših občinah. Ta razo-
devanja se niso omejevala na poseb-
na mesta in na posebno stranko.

Mnogi izvedenci poudarjajo, da se-
danje razmere dokazujejo neko
osnovno hibo v sistemu naših kra-
jevskih vlad. Izjavljajo, da tradi-
cionalni ameriški sistem vlade
potem treh panog — izvršilne,
zakonodajne in pravosodne — ki
je sicer jako primeren za federal-
no in državno vladno, ne deluje ta-
ko dobro v občinski vladi. Pa
smatrajo, da vsa borba proti ne-
sposobnosti, neizdatnosti, potratu
in korupciji je popolnoma neuspeš-
na, ako se ne spreminjajo same ob-
like lokalne vlade, ki so same v
sebi potratne, prepolne brezpo-
trebnih uradov in duplikacij.

V nekaterih mestih se bo volil-
na borba vršila okoli vprašanja
popolne spremembe načina občins-
ke uprave. V Kansasu, na primer,
se predlaga popolna reorganizaci-
ja krajevnih vlad z odpravo ta-
kozvanih "townships" in združe-
njem nekaterih "counties". Nepo-
litični "city manager plan", ki je
že uveden v Cincinnati in drugih
ameriških mestih, tvori predmet
volilne borbe v mestu Utica, N.
Y. Jako ostra borba za občinske
volitve se vrši v mestu New York.
Borba je trostranska: Medstran-
karski kandidati (Fusion) in li-
sta neodvisnih demokratov sku-
šajo izpodrinuti slovitno politično
organizacijo "Tammany Hall" iz-
ven kontrole. Načrti za preuredi-
tev občinske avtonomije pridejo
na površje. Neki plan, ki ga za-
govarja prejšnji governor Smith
bi odpravil razdelitev mesta v
"counties" in združil sedanjih tri-
deset mestnih departmentov v
enajstoric.

Znižanje občinskih stroškov bo
važna točka v letošnji volilni
kampanji. Povprečni državljan se
še le sedaj zaveda, da mesta,
"counties" in druge enote lokal-
ne vlade trošijo več kot dvakrat
toliko denarja kot federalna vla-
da. Vsa dežela je leta 1931 pla-
čala skoraj 9600 milijonov davka.
Od teh niti 2500 ni šlo v federal-
no blagajno, dočim državni dav-
ki so znašali skoraj 2000 milio-
nov, občinski okrajni in drugi
lokalni davki pa več kot 5000 mi-
lijonov. Povrh tega federalni da-
vki so se znatno znižali od leta
1922, dočim povprečni mestni da-
vek za vsako osebo je bil \$24.28
leta 1931 napram \$14.97 leta 1932.
Ekonomični program pa mora
najprej iztrebiti nepotrebne ura-
de in upravno potratno. Popolna
napačna ekonomija bi bila zniža-
ti stroške šolstva, knjižnice ali o-
virati druge javne službe.

Sedanja volilna kampanja u-
tegne biti zgodovinske važnosti
za gibanje, ki stremi po boljših o-
blikah lokalne vlade, ki naj bo
bolj odgovorna potrebam ljud-
stva. To je problem življenjske
važnosti za vsakega moškega,
žensko in otroka v tej deželi.

Ne od federalne, marveč od lo-
kalne vlade smo odvisni, kar se
tiče zaščite zdravja, vzgoje otrok,
izdatne policije, zaščite pred
ognjem, zdrave vode in javne hi-
giene, snažnih cest in mnogih
drugih prepotrebnih stvari.

Da se odpravijo hibe v lokalni
vladi, treba najprej zavednosti s
strani volilcev, ki naj storijo svo-
jo dolžnost. Zato občinske volit-
ve niso nikakor take, da bi za-
vedni državljani smeli ostati do-
ma volilnega dne.

FLIS.

Iz Slovenije.

Prijeta tihotapca saharina.

Domžalsko orožništvo je te dni
zopet napravilo dober lov. Prijel-
o je dva tihotapca saharina, ki
sta že več let izvrševala svoj po-
sel.

Brata Kokalj Peter in Miha iz
Sela pri Lhanu sta bila po vsem
Lhanu in okolici znana kot spretna
tihotapca, katerima oblast ni
mogla do živga. Tihotapila sta
saharin v večjih množinah. Ne-
kaj so ga jima dobavljali iz oko-
lice, a sta tudi sama hodila ponj.
Kljub temu, da so pazile nanju
finančne in orožniške oblasti, ju
niso mogli zaslediti. Te dni je o-
rožniška postaja v Domžalah zve-
dela, da sta zopet dobila večjo
množino saharina.

V noči na 29. september se je
podal narednik Skok z dvema o-
rožnikoma v zasedo in obkolil hi-
šo, kjer sta domovala tihotapca.
Ko se je zanimalo, so orožniki na-
pravili hišno preiskavo. Premeta-
li so vse seno in slamo in preiska-
li vse predmete in skrivališča ter
naposled po šesturnem napornem
iskanju našli 600 škatelj saharina.
Isti predstavljata vrednost nad
100.000 Din. Razen tega so orož-
niki pri preiskavi našli še browning
pištolo, puško ter nad 6000
Din gotovine. Denar sta imela
spravljen v podstrešju. Pri zasli-
šanju nista hotela priznati, da je
denar njun in sta trdila, da nista
vedela zanj.

Tudi hišni gospodar ni hotel ni-
česar vedeti o denarju. Šele čez
dalj časa sta naposled izdala, da
je denar njuna last. Orožniki so
našli tudi precej smodnika in ši-
ber. Tihotapca sta narobe hodila
tudi na lov. Samokres so orožni-
ki našli v kovčku, ki je imel se-
dem predalčkov. Samokres sta je-
mala vedno s seboj na svojih ti-
hotapskih pohodih.

Saharin sta prodajala po mo-
ravski okolici in sta ga večkrat
zanesla tudi v litijsko okolico.
Vsak teden sta prodala okrog 5
do 7 kg saharina. V zadnjih letih
sta ga razpečala velike množine
in sta državo ogroževala za ogrom-
ne vsote. Orožniki so seveda oba
aretirali in ju izročili okrajnemu
sodišču v Kamniku. Seveda so za-
plenili tudi saharin, denar, orož-
je in koleksi obeh bratov, katerih
sta se posluževala pri svojem po-
slu.

Prevžitarska tragika.

Pred ljubljanskim okrožnim so-
diščem se je zopet razgrinjala
tragika prevžitarskega življen-
ja. Pred malim senatom se je za-
govarjala posestnica Marija He-
ričeva iz Drstolja in sicer zaradi
zločinca zoper življenje, zakriv-
ljenega nad 72-letnim prevžitkar-
jem Josipom Petkom. Hričeva je
s svojim možem leta 1930 kupila
posestvo od omenjenega Petka.
Bivši lastnik je ostal na prevžit-
ku pri hiši. Imel je prehrano do
smrti in kupeca sta se obvezala iz-
plačati mu 10.000 Din. Ker pa to-

DELO DOBI

Štirideset drvarjev za sekati dr-
va. Plača je vsaka dva tedna.
Mike Bakra,
Box 134, Westline, Pa.
(3x 14.16&17)

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE- MO TOČNO IN ZANESLIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.60	Din. 100	Za \$ 8.60	Lir 100
" \$ 4.75	Din. 200	" \$ 16.85	Lir 200
" \$ 6.90	Din. 300	" \$ 41.10	Lir 500
" \$ 11.25	Din. 500	" \$ 81.75	Lir 1000
" \$ 22.25	Din. 1000	" \$ 162.50	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE
CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih
ali lirah dovoljumo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$5.00 morate poslati	\$ 5.75
" " " " " "	" 10.85
" " " " " "	" 16.85
" " " " " "	" 21.10
" " " " " "	" 41.10
" " " " " "	" 81.75
" " " " " "	" 162.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.-

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

314 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

Narava je res krvoločna. Le po-
mislite, koliko macek mora poroka-
ti, predno napravi krznar žensko
zimsko suknjo iz lisice kože.

Če se zaljubiš v mlado dekle in
bi jo rad vzel za ženo, ti preosta-
jata dve stvari:

— Vse, kar imaš na sreč, ji po-
vej z besedami.

— In če to ne bo zaleglo, ji po-
vej s številkami, koliko imaš na
banki.

Čemu mi nisi prišla knofa
k hlačam? — je vprašal rojak
svojo slačko ženico.

Takoj se je pričela izgovarjati:
— Nekam boleha sem bila da-
nes. Prav nič se mi ni ljubilo. Si-
cer pa ne smem biti tako siten. Že-
no moraš vpoštevati. Žena se
ti mora smiliti. Ali ti je več žena,
ali so ti hlače več?

Rojak je malo pomislil in od-
vrnil:

— Po pravici ti povem, da brez
žene lahko grem kamorkoli, brez
hlače pa...

Nekateri zakoni so čudni in jih
ni mogoče pogruntati.

Marsikatera ženska se poroči z
moškim, ki je tako star, da bi bil
lahko njen oče.

Toda pomisliti je treba, da mo-
ra biti tak moški tako bogat, da
je lahko njen mož.

Iz Doorna poročajo, da se biv-
šemu nemškemu kajzerju dobro
godi. Cigarete kadi in drva žaga.

Le pomislite, kako dobro bi se
danes godilo Nemcem in Nemčiji,
če bi kajzer v svojem življenju
nikdar ničesar drugega ne počel
kot cigarete kaditi in drva žagal.

Pred kratkim sem čital članek
z debelim naslovom:

— Naša mladina je naše upa-
nje! Naša mladina vstaja!

To je v gotovih ozirih res, v
gotovih pa tudi ne. Res je, da na-
ša mladina vstaja, toda vstaja ze-
lo pozno.

Vekarica je izgubila pri naši
mladini ves kredit. Le malokdo se
zmeni za njene ropotaje zmog-
nosti. Ponavadi se je treba posu-
žiti mrzle vode, da naša mladina
vstane.

Vzrok tega je, ker hodi naša
mladina prekasno spat.

— Ali veste, kakšna je razlika
med nemim filmom, radio in de-
narjem? Ne veste, kaj ne?

— Nemi film vidiš, a ga ne sli-
šiš, radio slišiš, pa ga ne vidiš,
denarja pa v teh težkih časih ne vi-
diš in ne slišiš o njem.

Iz Waukegana mi je poslal Ze-
lenčev Jože karto, na kateri kar
mrgoli samih podpisov. Mrs. Re-
za Masle iz Little Falls, Mrs. Fr-
lan, Mrs. Oster (če sem ime prav
prečital) in še cela vrsta drugih.
V skrajnem kotu je tudi tista
podpisana, ki me je pred kratkim
vabila z mamuljivimi besedami:
"Le pridi, le pridi, sem sama do-
ma". Poleg podpisa je samoza-
vestno dostavila: "Ker Tebe ni
bilo, je pa drugi prišel..."

Kdo bi bil ta "drugi"? Ugibal
sem in ugibal ter slednje opazil
na karti Matijevo ime. Torej tu-
di moj prijatelj Matija iz Little
Falls se je podal v Chicago na
razstavo.

Gotovo ga je sprejel in pozdrav-
vil razstaveni odbor z besedami:
Samo Tebe smo še čakali, zdaj pa
lahko zapokamo, zapremo in gre-
mo.

Tedaj se je pa Matija zasmeljal
in zakrohotal tako nebesko vese-
lo, da je bilo slišati tri milje da-
leč na vse štiri strani.

In pri tem je pokazal dve vrsti
snežnobelih, zdravih zob, kakr-
šnih nobena razstava ne premore.
Enointrideset jih ima po številu
— dvaintrideset (zob modrosti)
mu še ni zrasel in mu najbrž ni-
kdar ne bo.

Ta prizor je tako vzpodbudil
razkazovalce čudes dvajsetega sto-
letja, da so sklenili obdržati Ma-
tijo v Chicagu in podaljšati dobo
razstave še za eno leto.

Nekaterim v Little Falls in o-
kolici bo dolgčas po njem, sem-
tertja se bo pa tudi kateri dobil,
ki bo pobožno vzdihnil: — Hvala
Bogu! Kar tam naj ga kipajo. Kar
tam naj ostane — prečkati moč-
nik...

KRATKA DNEVNA ZGODBA

BLAZNIKOVE
Pratike

za leto 1934

IMAMO V ZALOGI

Cena 20c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

VLAK JI JE REŠIL ŽIVLJENJE

Primeri, ko vlak poveča hitrost in se na ljubo navadnemu potniku ne ustavi na postajah, kjer bi se moral, so pač redki. O takem primeru so poročali nedavno angleški listi. Ekspresni vlak je vozil na progi Sheffield-Nottingham, ko se je nenkrat zgrudila potnica III. razreda Hargreavesova, potujoča s svojima otrokoma v London. Imela je vnetje slepiča in med vožnjo je dobila tako hud napad, da se je sesedla. Med potniki je bil slučajno zdravnik, ki je bolno ženo pregledal in izjavil sprevidniku, da mora biti takoj operirana, sicer ji grozi smrt.

Brez običajnega birokratizma je vlakovodja brzojavil v Nottingham v Leicester, naj pokličejo rešilno postajo, strojevodji je pa naročil, naj na vso moč požene vlak in ne ustavi na nobeni postaji. — Ekspres je privozil v Leicester 14 minut pred določenim časom in bolno ženo so brž odpeljali v bolnico na operacijo ter ji rešili življenje. Njena otroka so železničarji odpeljali v London k sorodnikom. Tako je bilo rešeno človeško življenje, kar bi se težko zgodilo v državi, kjer gre vse po uradni poti.

Naročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

51

Se vedno se je vpraševala, kako jo je zanesla usoda med te ženske, med te mlade viteze, ki so jo nepremično in molče gledali.

Kar jo je pognala nepremagljiva sila naprej, stopala je od enega do drugega in pogledala vsakemu v obraz, kot da bi hotela najti med vsemi temi ljudmi vsaj enega znanca...

In presenečena nad tišino, ki je vladala okrog nje, je hotela izpregovoriti. Toda glas ji je odpovedal.

Hotela je zbežati, pa je stala sredi neznanih ljudi, ki je niso nikamor pustili.

Kar je nesrečnica grozno kričnila.

Obrnila se je bila in zagledala pred seboj markiza de Preslesa.

Todaj se ji je vrnil spomin, z njim pa vsa sila volje.

— Gospod, na vaše povelje sem bila ugrabljena in... k vam so me odvlekli.

Predno je odgovoril, se je ozrl markiz na svoje goste, da bi jih že v naprej pripravil na presenečenje.

Potem pa je stopil k Henriki rekoč: — Pomirite se, gospodična, res ste pri meni, kakor ste prav kar dejali.

— Pri vas! — je vzkliknilo dekle zaničljivo.

— Torej me je vendar le doletela visoka čast, da ste me spoznali, gospodična; da, jaz sem tisti, ki...

Henrika je čutila, da ji trga ta glas poln zlobe in posmeha že itak izmučeno srce. Videla je jasno resnico v vsej njeni grozoti.

— Vi, vi ste tisti, ki ste govorili z menoj na cesti...

— Da, gospodična, Torej se spominjate? In žarečih oči je markiz nadaljeval:

— Da, da, jaz sem tisti, ki ni mogel premagati vroče želje, da bi vas še enkrat videl in ki je komaj čakal, da vas proglasi za kraljico tega plesa, vas oboževano kraljico svojega srca.

Henriki je postalo po teh besedah vse jasno.

Spomnila se je najmanjših podrobnosti borbe z lopovi, ki so jo bili ugrabili.

Spomnila se je roba, ki je zadušil njen krik, ko je hotela odgovoriti na obupne Luizine kliče...

Spominjala se je vsega... do trenutka, ko je izgubila zavest... Od tistega trenutka je bila vrzel v njenem spominu.

Koliko časa je minilo od trenutka, ko so jo ločili od slepe sirote? Pri tej misli se je Henriki skrčilo srce in zopet je bila vsa zmedena.

Čutila je, kako ji groza stiska grlo; silna bolelost ji je prešinila vse telo in najraje bi bila zbežala, begala po ulicah in klicala svojo ljubljeno sestro.

Sirota niti sutila ni, kakšni zločini se lahko dogajajo vsak dan v tem Parizu, izročnem v plen razuzdanem in zločincem, ni mogla niti pomisliti, da je brezpogojno izgubljena...

Mislila je, da ji je treba samo zahtevati, pa ji bo pot prosta...

Vzravnila se je pred možem, ki ji je baš žaljivo govoril o svoji ljubezni in ogorčene je vzkliknila:

— Gospod, vrtni se hočem tja, kjer se me ugrabili... kjer me čaka, ona Luiza, moja sestra, kjer me kliče, vsa obupana. Recite, gospod, naj me odvedo tja; to se mora zgoditi, slišite? Mora! Hočem tako!

Pri teh besedah je Henrika dvignila glavo in zdelo se je, da kliče s plamtečim pogledom vso to družbo za pričo sramotnega zločina, ki je postala njegova žrtev.

Po brezuspešnem čakanju je stopila energično pred markiza, pripravljena še odločnejše ponoviti svojo zahtevo.

Bala se ni več.

Ni je več prešinjala občutek nevarnosti, ki ji je pretela. Mislila je samo na nesrečnico, ki so jo bili od nje ločili in ki je bila zdaj zapuščenca, izročena na milost in nemilost vsem nevarnostim.

Na vsak način je morala najti Luizo, pa naj bi bilo treba storiti karkoli.

In misleč za grozo na to, kam so pahnjili brezvestni lopovi ubogo slepo Luizo, je dvignila glavo in se preteče ozrla na družbo.

V odlični družbi se ni nihče več smejal.

— Stvar se zapleta, — je dejala Julija.

— Toda, je odgovorila Floretta, — rada bi vedela, kakšen bo konec; kaj mislite o tem, dragi vitez?

Roger ni trenil z očesom. Pač je pa tudi on nepremično zrl na markiza, ki ni mogel prikriti svoje zadrege.

Ostrmel je nad nepričakovano dekličino odločnostjo in spondujajoč se, kako je s samozavestnimi besedami napovedal nastop dozdevne začetnice, je začutil, da ga postaja sram in da se mu smili nesrečnica, ki se je zdelala njena bolelost tako iskrena in tako globoka.

Vendar je pa čakal, stoječ v zadnji vrsti, kakor bi ne hotel prenašati teže pogleda žrtve, ki so ji naprtili tako težko preizkušnjo.

— Vi torej molčite, gospodje, — je nadaljevala Henrika. — Ali naj vam ponovim, da hočem oditi od tod? Ali pa naj si sama priberim prosto pot?

De Presles se je brezčutno zasmejal.

— Oprostite, — je dejal, pa vendar ne mislite, da vas bom pustil oditi tako hitro, dušica draga... To bi bilo res malo prehitro... In vsi tu vedo, drago dete, da se ne da uiti iz paviljona Bel-Air, dokler človek ne poseže v rajanje, kakor se spodobi.

Čeprav že močno vinjeni so vsi ti lahkoživci in lahkoživke pri teh besedah zadržali. Bili so sicer vajeni takih junaštev svojega gostitelja, vendar pa niso pričakovali, da bo markiz tako nepopustljiv.

De Presles je bil trdno sklenil dovesti do konca pustolovščino, ki se je ponašal z njo.

Odložil je ves sram in že je hotel odkriti svoje načrte nesrečnici, ki je o nji mislil, da jo ima že v oblasti, ko se je dekle obvladalo in izpregovorilo z odločnim glasom.

— Čujte, gospod. Vidim, razumen sramotno past, ki ste mi jo nastavili toda vi niti ne slutite, kako grozen zločin ste zakrili. Ugrabitev, poskušeno zapeljivanje, to sta pač dva zločina in še kako podla... Toda to, kar ste storili vi, je tisočkrat strašnejše... Ločili ste me od moje sestre, od slepe sirote, ki sem ji bila edina opora; iztrgali ste ji njeno spremljevalko, njeno oporo; a ubožica ne more storiti brez mene niti koraka!... Slepa je!...

— Slepa! — so vzkliknili vsi hkratu.

Okrog Henrike zbrana družba razuzdanec se je zdrznila.

Ali je Henrika razumela, da se je oglasilo v teh ljudeh sočutje v njen prid? Napet je moral vse sile, da je nadaljevala:

— Da!... gospoda!... slepa je!... In zdaj je ubožica sama, čisto sama v Parizu, kamor sva komaj prispeli in sicer prvič v svojem življenju; sirota ne pozna nikogar, da bi se lahko sklicevala nanj in prosila dobre ljudi, naj jo odvedejo k njemu. Zdaj blodi po mestu brez denarja, brez opore, izročena na milost in nemilost vsem nevarnostim, vsa obupana... blodi vso noč po bregu reke, sredi vozov, ki vozijo križem krašem mimo nje, pa je slepa!... Slišite, gospoda, slepa je!

Nadaljevanje sledi.

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

MOLITVENIKI

SVETA URA	
v platno vez.	.90
v fino usnje vez.	1.50
v najfinije usnje vez.	1.80
v najfinije usnje trda vez.	1.80

SKRBI ZA DUŠO	
v platno vez.	.90
v fino usnje vez.	1.50
v najfinije usnje vez.	1.80
v najfinije usnje trda vez.	1.80

RAJSKI GLASOVI	
v platno vez.	.90
v fino usnje vez.	1.50
v najfinije usnje vez.	1.80
v najfinije usnje trda vez.	1.80

KVIBRI SRCA	
v imitirano usnje vez.	.60
v usnje vez.	.80
v fino usnje vez.	1.20
v najfinije usnje vez.	1.50
v najfinije usnje trda vez.	1.80
v bel celluloid vez.	1.20

NERESA NAŠ DOM	
v ponorejeno	1.00
v najfinije usnje vez.	1.50
v najfinije usnje trda vez.	1.80

MARIJA VARNINA	
fino vez.	.20
v fino usnje.	1.50
v najfinije usnje trda vez.	1.80

Hrvatski molitveniki:

Ujeha jstareost, fina vez.	1.00
Slava Bogu, a mi ljudem, fina vez.	1.50
najfinije vez.	1.80
Zvončice svetilni, v platno.	.30
fina vez.	1.00
Višnje, najfinije vez.	1.80

Angleški molitveniki:

Child's Prayerbook.	
v barvno platno vezano	1.30
v belo kož. vezano	1.80
Same Little Ma.	.50
fina vezano	.80

Key of Heaven:	
fino vezano	.35
v usnje vezano	.70
v najfinije usnje vezano	1.20

(ZA ODRASLE)	
Key of Heaven:	
v celoid vezano	1.20
v celoid najfinije vez.	1.50
v fino usnje vezano	1.50

Catholic Pocket Manual	
v fino usnje vezano	1.30

Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo	2.00
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00

Angelska služba ali nauk kako se naj strpe k sv. maki	10.00
Boj nalezljivim boleznim	75.00
Cerklisko jezero	1.20

Domači zdravnik po Knajpu	
vezano	1.50
broširano	1.25

Domači živnozdravnik broširano	1.20
Domači vrt	1.50
Govedoreja	1.50

Hitri računar	.75
Gospodinjstvo	1.20
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek	1.50

2. zvezek, 1-2 snopč	1.80
Kletarstvo (Skallky)	2.00
Kratka srbska gramatika	30.00

Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov	30.00
Kako se postane državljani Z. D.	25.00
Kako se postane ameriški državljani	15.00

Knjiga o dostojnem vedenju	50.00
Kubična Računica	50.00
Ljubeznost	50.00

Materija in energija	1.25
Milada, leta, dr. Japara, Ev. Kralj	75.00
Mladeničev, 1. sv.	50.00
II. sv.	50.00

Najboljša slov. kuharica, 608 str.	
lepo vez. (Kallinek)	5.00

Nemščina brez učitelja:	
1. del	30.00
2. del	30.00

Največji spisovnik ljubavnih in drugih pisem	75.00
Olačen beton	50.00
Ohrano knjigovodstvo	2.50

Praktični računar	75.00
Perotinarstvo, broširano	1.50
Pravila za otroke	65.00

Politično motnje na alkoholisti pogladi	75.00
Predhodniki in idejni utemeljilniki	1.50
Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano	2.00

broširano	1.75
Slovenska narodna mladina (oboga 452 strani)	1.50
Spretna kuharica, trdo vezana	1.45

Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano	3.00
Sadno vino	40.00
Sadje v gospodinjstvu	75.00

Učna knjiga in berilo italijan-skega jezika	1.00
Učbenik angleškega jezika trdo vez.	1.50
broširano	1.25

Uvod v filozofijo (Veber)	1.50
Veliki slovenski spisovnik: zbirka pisem, listin in vlog za zasebnike in trgovce	1.25
Veliki vsevedci	50.00

Vošljena knjižica	50.00
Zbirka domačih zdravil	60.00
Zdravilna zelisa	40.00

Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva	1.50
Zgodovina Umetnosti pri Slovenceh, Hrvatih in Srbi	1.90
Zdravje mladine	1.25

Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvečka	1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Melik)	50.00
II. zvezek	50.00

Zgodovinske karte	1.00
--------------------------	------

Gospa REGINA Roman iz življenja:

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

56

Šele malo časa vem, da me je Kurt s hladno doslednostjo naščuval proti tebi in tvoji materi. Že nekaj časa me je mučil dvom, ako ni igral umazane igre z menoj in z nami vsemi. Sedaj vem prav gotovo, da so bile laži, nesramne laži in zločin, prevrtljivi dokazi, ki mi jih je zvito vsiljeval v roke, da sem verjel — da me je tvoja mati varala — da ti najbrže nisi moj sin. Nočem ti navajati vseh podrobnosti, kajti težko mi je odkrivati pred teboj vse nesramne Kurtove prevare. Navzlic vsemu temu, kar mi je prizadel, ga še vedno ljubim. Toda sedaj ga vidim pred seboj z vsemi njegovimi napakami in vem, da mi je premišljeno vlij v dušo ta strup, da bi tebe izpodrinil s tvojega prostora in da bi vse sam za sebe pograbil. Povem ti, da mi je samo slučaj — ali božja previdnost — pred kratkim prinesel dokaze, da me je Kurt varal. Navidezni dokazi, vsled katerih je bila tvoja mati v mojih očeh kriva in vsled katerih sem dvomil, da si ti moj sin, so se izkazali kot potvorba. Neka podla oseba, ki je bila s Kurtom zvezana in me mu je pomagala varati, me je ob svoji smrtni uri poklicala k sebi in se mi izpovedala, da je bilo vse laž in prevara in da mi tvoja mati ni bila nikdar nezvesta.

Zakaj tvoji materi te navidezne nezvestobe nisem očital, ne vem. Nisem se mogel k temu odločiti, nisem mogel spraviti besede skoli ustnice, toda žla me je kot strup, da ji svoje jeze nisem mogel zakričati v obraz. Danes sem nad tem vesel, da tega nisem nikdar napravil, kajti tvoja mati bi morala biti razžaljena v dušo svoje duše. Seveda pa bi mogoče bila v položaju, spravi resnico na dan. Sedaj vem, da si ti moj sin in da je bil glas v mojem sreni, ki je navzlic mojim dvomom hrepeneč klicel za teboj, glas krvi.

Tedaj sem bil udarjen s slepoto, ko sem v divji jezi dvignil roko proti tvoji materi in sem se proti tebi zaletel, da sem te obdolžil, da si mi ukradel dvatisoč mark. Grenko sem pozneje obžaloval, da ti nisem tedaj dal dvatisoč mark za poravnavo dolga in da sem te po svojem mnenju s tem gnal v to, da si vzel denar.

Dovolj mi, da ti opišem prizor, ki se je odigral med menoj in tvojim bratom, ko mi je ona priča ob svoji smrtni uri izpovedala. Tajil je, tajil vse, je trdil, da oni mož ni bil pri zdravi pameti in da mi je pravil nekaj izmišljotin. Pri tem je obstal navzlic temu, da sem mu predložil ponarejene dokaze o krivdi tvoje matere. In — moram ti priznati, da je v meni nekaj kot strah pred Kurtom; nekaj je v njem, kar s silo vaze mojo voljo. Tega se ne morem otresti. Ko bi ti vedel, koliko moči mi je bilo treba, da se ti sedaj popolnoma izpovem, tega ne boš nikdar vedel. Saj niti sam ne razumem. Mogoče pa je zopet dvojna sila ljubezni do tebe, ki mi daje zmožnost in moč, da morem napisati, kaj se je zgodila in da morem napraviti novo oporoko, ki ti bo dala zopet vse pravice mojega sina.

Vem, da je Kurt zloben, grabežljiv človek, z resnično zločinski lastnostmi in vendar se ne morem rešiti njegovega vpliva. Toda toliko sem vendarle zmožen, da sem ti pravičen. Vem, hvala Bogu, da ti gre dobro, tvoja teta Greta mi je povedala, da si se priboril do častnega mesta — in nekega dne boš tudi dobil svoj delež po očetju. Ako tega več ne doživim, da prideš domov, tedaj odpusti očetovo slabost, njegovo krivico. Čutim, da ima Kurt za mene postavljene volune, ki pažjo na vsak moj korak, toda našel bom sredstva in pota, da sestavim novo oporoko in da to pismo, ki ga pišem ponoči, pride v tvoje roke. Kajti — sedaj vem tudi, da si nedolžen nad tatvino; od včeraj vem to, in zopet je bilo božje naključje, ki mi je prineslo dokaze tvoje nedolžnosti. In sam Kurt mi je prinesel te dokaze, ne da bi za to vedel.

Včeraj sem sedel v svoji pisarni in sem ravno pripravil bančno vlogo, kar je Kurt hvedel. Stopi v sobo in drži v rokah nekaj bankovcev, po tisoč mark, ki so sedaj, kot ves denar, zelo padli v vrednosti.

— Prosim, pošli se te bankovce na banko; našel sem jih v svoji mizi, kjer so morali že dolgo ležati, ne da bi mislil na nje. Vedno manj bodo vredni, ti pa boš še enkrat vesel, da si me poslušal in si naložil svoj denar v inozemskih bankah.

S temi besedami položil bankovce pred mene in ker sem šel se svoj denar, sem na njem položil kozarec. Kurt je zopet odšel, ne da bi se kaj govoril z njim, kajti med nama je še bilo, kar sem malo prej izvedel.

In bilo je, kot da morajo v nekaj dneh priti na dan vse njegove spletke. Tukaj moram nekoliko poseči nazaj. Onega dne, predno si, prisiljen vsled moje zaslepljenosti, moral zapustiti domačo hišo, sem prejel večjo vsoto v bankovcih po tisoč mark in sem jih položil v svojo pisalno mizo. Predno pa sem jih položil v predal, sem na bankovcu, ki je bil na vrhu, slučajno videl številko 1971.864. In ko včasih človek posebno dobro opazi kaj brezpomembnega, sem se takoj spomnil, da pomeni to število natančni dan mojega rojstva.

Rojen sem bil 19.7.1864. Ta malenkost se mi je vtisnila v spomin in zatopljen v svoje misli, sem s svinčnikom na rob bankovca napisal 19.7.1864. Naslednje jutro, ko sem hotel to čudno stvar še enkrat pogledati, tega bankovca ni bilo več. In ko sem preštevati, je manjkalo še drugi bankovec. Kar se je pozneje zgodilo, lveš.

Ko sem bil gotov s svojimi denarnimi zadevami, sem dvignil kozarec in pogledam na bankovce. Bili so štirje. In na spodnjem bankovcu sem opazil — številko 1971.864. Zganil sem se, bankovec si še enkrat natančno ogledam — in na njegovem robu zagledam majhne številke, katere sem takrat napisal, 19.7.1864. Pretrse me kot hud udarec. Tedaj sem imel v rokah tudi dokaz, da je Kurt ukradel ta dva bankovca po tisoč mark. Nikakor jih ni potreboval, drugače bi jih bil izmenjal. Leto za letom jih je imel v svoji pisalni mizi in s časom mogoče tudi na to pozabil, kako je prišel do njih. Pri tem spoznanju me je prijel taka jeza, da sem tekkel v njegovo sobo in sem mu v obraz očital tatvino ter mu povedal, da sem našel dokaz njegove krivde. Toda tudi sedaj je tajil ter rekel, da je slučajno ta bankovec pišel v njegove roke, češ, da bankovec vedno menjajo svoje gospodarje. In zopet me je pogledal tako prodirno in uničujoče, da sem molče odšel.

Tedaj sem vedel, da si bil ti nedolžen, da je on vzel denar in ne ti.

In če tudi nisem imel toliko moči, da bi postopal z njim kot s tatom, sem zbral vso svojo moč, da zapišem na tebe svojo izpoved. In popraviti hočem, kar sem v svoji slabosti do Kurta slabega storil. Jutri dopoldne bom šel, ko bo Kurt v tovarni, k mojemu prijatelju sodnjakemu svetniku Nimrodu,

mu bom vse povedal, da boš ti nekega dne pri njem našel oporoko in bom napravil novo oporoko. Dobil boš, kar sem ti določil, še predno mi je Kurt našel strupa v moja ušesa. Kurt bo izvedel šele po moji smrti, da sem napravil v tvoji prilogi drugo poroko, kajti — kakor sem ti že povedal, strah me je pred njim. Velika slabost je to, da to priznam, toda je resnica.

(Dalje prihodnjič.)

Iz Jugoslavije.

Tragedija razočarane zaročenke.

Na obali Palice v Subotici so našli truplo Milice Mihajlovičeve, hčerke krznarja iz Vukovarja. Deklica je bila gost v Subotici in je skočila v Palice, kakor vse kaže, zaradi nesrečne ljubezni. Letošno pomlad je bila zaročena z nekim bančnim uradnikom. Ker pa so starši zemlja zahtevali, da se doka izplača še pred poroko, je ušla deklica ženinu pisala pismo, s katerim je preklela zaročnika.

Zanimiva zapuščinska pravda.

Povojni kaos v gospodarskem življenju in devalvaciji denarja kakor tudi velike spremembe v vrednosti nepremičnin so vzrok mnogih sporov pri dedščinah. Zanimivo zapuščinsko pravdo rešuje novosadsko okrožno sodišče. Neki kmet iz okolice se pravda za zapuščinski delež po očetju, ki je umrl že leta 1914 na bojišču. Po njegovi smrti zemljišča niso razdelili, ker je vse skupaj vodil še stari oče, ki je umrl pred 10 leti. Tožitelja so ostali dediči ves čas odrivali, niso mu pa mogli svedeti zakonitega zapuščinskega deleža, ki mu je bil prisojen po očetovi smrti s 13 orali zemljišča. Oral zemljišča je bil tedaj po 500 kron in bi njegov delež po tedanji odmeri in cenitvi

znal sedaj okrog 1600 Din. S tem mož seveda ni zadovoljen in zahteva protivrednost 13 oralov zemlje po cenitvi iz leta 1923, ko je bilo zemljišče razdeljeno. Ta protivrednost bi znašala tako okrog 350.000 Din. Sodišče je razsodilo, naj se izroči tožitelju dedščina v naturi, torej 13 oralov zemlje. Njegova zahteva po dedščini v denarju je bila odbita, ker so cene zemljišč od leta 1923 v toliki meri padle, da bi vsi dediči prišli na beraško palico, če bi morali izplačati 350.000 Din. Tožitelj bi imel seveda rajši denar in si je vzel rok za premislek, ko so mu prisodili delež dedščine v zemljišču.

Umor zaradi dedščine.

V vasi Beli potok pri Kruševcu je umrl v sumljivih okoliščinah posestnik Antič, vojni invalid. Žena je pripovedovala, da je padel in si razbil glavo. Ker pa so bili v hiši česti prepirlji, so o rožniki preprečili pogreb in komisijska je ugotovila, da je bil Antič umorjen. Zaprli so ženo, pastorka in še neke druge, v hiši bi vajoče sorodnike pod sumom, da so umorili posestnika Antiča, ker je nameraval napraviti oporoko v korist nekih drugih sorodnikov. Pastorek je zločin že priznal, vsi drugi pa odločno tajijo.

IZ DEŽELE ONSTRAN RAZUMA

Louis Roubaud, ki si je ogledal pariške norišnice, je poslušal poleg zdravnikov tudi umobolne same, in prinesel grozovite zgodbe iz "dežele onstran razuma". (Démonts et déments. Librairie Gallimard, Paris 1933). Bolniki živijo v značnih gradovih in so zadovoljni z usodo, če ne moti nihče njih namišljene resničnosti. A nasilno, surovo zdravljenje more povzročiti nepopisno trpljenje in smrt.

Neki tihi nesrečnej se je imel za velikega bokarja, ki je moral stalno braniti svetovno prvenstvo pred novimi nasprotniki. Vsled tega je redno po vseh predpisih premagal svojo blazino, ki jo je imel za sovražnika, z uro v roki odšel določeno število sekund, pomagal premaganemu na noge in mu nudil "dvoboj za revanšo." Neki mladi zdravnik je mislil, da bo ozdravil tega športnika. Osrečil ga je po vrsti s prisilnim jopičem, samostojnim zaporom, umetnim hranjenjem, ga naposled privezal za roke in noge na postelj. Vse to je ostalo brez učinka. Bolnik je moral v vodo. Privezali so ga v topli kopelji in mu v presledkih polivali glavo z ledeno vodo. Roubaud trdi, da je včasih zaključek slinčnega zdravljenja "črni voz, ki neslišno, brez sozhalja in vencev odpelje novo žretev". Tudi omenjeni športnik "je ob zori tretjega dne obležal brez zavesti: njegov obraz je postal zamolklordeč in potem sinjast."

Seš norišnice, ki ga je obvestil paznik o stanju bolnika, je rešil nesrečnega. Naklonil mu je za boks primerne slamnatega moža. Bolnik se je takoj pomiril, postal prijeten in po končanem obveznem dvoboju mirno pletel iz iste slame košare z drugimi tovariši vred.

Avtor kopiči svoje gradivo, da bi pripomogel do zmage novi psihiatriji. Kajti še vedno je marsikatera na zunaj moderna norišnica v notranjosti slična starinski ječi. Marsikateri zdravnik so pred vsem pazniki in branijo javnost prej pred bolniki kakor pred bolnicami. Imeti moramo več usmiljenja z nesrečniki, ki se zamažajo pomračitvi zavesti in morajo napol zdravi izgubiti osebnost. Noben zdravnik ni v stanju brez daljšega opazovanja ločiti norca od zdravega, če niso podane značilne zunanje spremembe, ki pa niso obvezne. Roubaud navaja slučaj nekega mladega umetnika, ki

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

postal žrtev bedaste ovadbe. Moral je uklenjen ponoči v celico za pobesnele. Oprostili so ga šele osem dni pozneje, ko so se zanj zavzeli številni prijatelji z znanim odvetočnikom na čelu. Nasprotno so aretirali šele ta teden v Flensburgu na Nemškem brivcu, ki je redno odrezal kos ušesa onim, ki so prišli striči la e. Ta mož se je potakal iz kraja v kraj in izgubil dosti služb. A vsi so ga imeli samo za nerodnega. Šele zdaj je ugotovila preiskava, da je bil to n-varen norce, ki je skrbno varoval v špiroitu odrezane kose ušes. Priznal je psihiatru, da ni mogel premagati skušnjave, ko je prišel z brivčijo v bližino ušesa. Tako težko otipljiva je meja med normalnim in umobolnim človekom.

"GLAS NARODA" zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

18. oktobra: St. Louis v Hamburg
20. oktobra: Stettendam v Boulogne
Olympic v Cherbourg
Paris v Havre
21. oktobra: St. Louis v Hamburg
Vulcania v Trst
Bremen v Bremen
24. oktobra: Berengaria v Cherbourg
25. oktobra: Deutschland v Hamburg
Washington v Havre
27. oktobra: Majestic v Cherbourg
28. oktobra: Europa v Bremen
Volendam v Boulogne
Conte di Savoia v Genoa
1. novembra: New York v Hamburg
Aquitania v Cherbourg
4. novembra: Volendam v Boulogne
Saturnia v Trst
De France v Havre
8. novembra: Albert Ballin v Hamburg
Manhattan v Havre
Bremen v Bremen
10. novembra: Rotterdam v Boulogne
Berengaria v Cherbourg
11. novembra: Milwaukee v Hamburg
Hex v Genoa
Champlain v Havre
15. novembra: Pres. Roosevelt v Havre
St. Louis v Hamburg
17. novembra: Stettendam v Boulogne
Paris v Havre
18. novembra: Augustus v Genoa
22. novembra: Deutschland v Hamburg
Washington v Havre

Z A B O Ž I Č

Potujte v Slovenijo preko Havre z našimi osebno vodenimi izleti na modernem ekspresnem parniku — "ILE DE FRANCE"

25. NOVEMBRA — 16. DECEMBRA

NA KRASNEM NOVEM PARNIKU

"CHAMPLAIN"

2. DECEMBRA

Čiste, moderne kabine. Dobra služba.

NIZKE CENE ZA VSE

DELE SLOVENJE

Za pojasnila in karte vprašajte pri naših zastopnikih

French Line

19 STATE ST., NEW YORK, N. Y.

V JUGOSLAVIJO

Moderna udobnost in neprekosljiva postrežba v vseh razredih... Tedenska odplutja iz New Yorka... Pripravne in hitre željezniške zveze iz Hamburga

ZMERNE CENE

Pojasnita vam da vsak lokalni agent ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

... SKUPNA ... POTOVANJA in cene vožnji:

BOŽIČNI IZLETI se vrše na sledečih parnikih in kot spremljevalec bo vedno kak uradnik od omenjene družbe, ki bo spremljal potnike prav do Ljubljane.

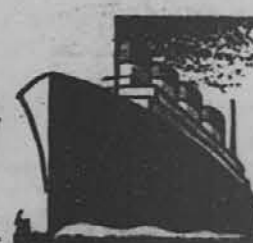
ILE DE FRANCE	25. NOVEMBRA
BERENGARIA	29. NOVEMBRA
EUROPA	15. DECEMBRA
BERENGARIA	15. DECEMBRA
ILE DE FRANCE	16. DECEMBRA

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj pripravi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company
TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street
New York, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,
ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pu vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE